

DET KONGELIGE
SOSIALDEPARTEMENT

Nærings- og handelsdepartementet
Postboks 8014 Dep
0030 OSLO

Deres ref

Vår ref
03/01851

Dato
03.10.2003

Elektronisk innrapportering: høring og statusinnhenting

Vi viser til ekspedisjon fra Nærings- og handelsdepartementet av 15.07.03 vedrørende høring og statusinnhenting på rapporten "IT mot skjemabelastning – elektronisk rapportering om ferdigstilling for næringslivet". Vedlagt følger Rikstrygdeverkets kommentarer til rapporten. Sosialdepartementet har ingen ytterligere kommentarer.

Med hilsen

Hanne Børseth

for

Laila Lieng e.f.
Kons. avdelingsdirektør

Trude Thorbjørnsrud

Trude Thorbjørnsrud
rådgiver

Sosialdepartementet	
Saksnr.: 03/01851	Dok nr.: 3
Arkivkode: 008.9	Journal dato: 01.10.03
Utd.: TAØ	Saksbeh.: TRT

Sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Trygdeetaten

Vår dato: 29.09.2003 Saksbehandler: Marius Mølmen Moen
Vår ref: 2203/06949 - 3 - 008 Direktenummer: 22 92 72 14
Deres dato: 21.08.2003
Deres ref: 03/01851
E-postadresse: marius.molmen.moen@trygdeetaten.no

Elektronisk innrapportering: høring og statusinnhenting

Det vises til brev av 21. august, der det bes om at statusrapport og svar på høring på dokumentet "It mot skjemabelastning" fra Nærings- og handelsdepartementet sendes via Sosialdepartementet. Det vises videre til telefonsamtale med Thorbjørnsrud hos Dere av 17. september, der vi i overensstemmelse med Nærings og handelsdepartementets fristforlengelse også fikk utsatt frist for rapportering vis Sosialdepartementet.

Kommentarer til rapporten "IT mot skjemabelastning"

Innledningsvis ønsker vi å knytte noen kommentarer til dokumentet "It mot skjemabelastning". Rikstrygdeverket mener det foreliggende dokumentet gir en god beskrivelse av dagens situasjon på området for elektronisk innrapportering, og at det gir mange gode innspill til det videre arbeidet med å redusere næringslivets oppgavebelastning. Vi savner allikevel en mer grunnleggende diskusjon knyttet til utvikling av sikkerhetsløsninger. Trygdeetaten har i mange situasjoner behov for juridisk bindende autentisering, for eksempel i forbindelse med innsending av sykemeldinger, men ser at andre etater prioriterer utvikling av sikkerhetsløsninger som ikke gir den tilstrekkelige sikkerheten. Dette er etter vår oppfatning uheldig, og vi mener det i større grad bør etableres PKI-løsninger. Dette vil gi et større fleksibilitet i forhold til den enkelte oppgavepliktens behov for sikker kommunikasjon, samtidig som utbredelsen av elektroniske løsninger ikke stopper opp som følge av at det ikke er etablert tilstrekkelige sikkerhetsløsninger.

Anbefalingene i dokumentets kap 7 nevner en rekke momenter som hver for seg kan bidra til at andelen elektronisk innrapportering øker. Det synes lite hensiktsmessig å prioritere disse mot hverandre, da en kombinasjon av flere kan være nødvendig for å få et de ønskede resultater. Vi vil allikevel få peke særlig på punkt 7.1.5. og behovet for at terskelen for å gjøre bruk av elektroniske løsninger er lav. Dette kombinert med en satsning på "hverdagsskjemaene" (punkt 7.1.4) vil kunne gi den største totale besparelsen, både for næringslivet generelt, den enkelte oppgavepliktige og det offentlige.

Trygdeetaten kommuniserer i denne sammenheng først og fremst med arbeidsgiver. Denne gruppen kjennetegnes av svært mange arbeidsgivere med få ansatte på den ene siden, og få arbeidsgivere med svært mange arbeidstakere på den annen. Vi har derfor valgt å satse både på uttrekk fra fagsystemer og på innrapportering via web-skjema. For store arbeidsgivere vil utfylling av enkeltskjema på skjerm ikke representere noen vesentlig reduksjon i oppgavebyrden, mens en stor andel av de mindre arbeidsgiverne vil ha så få meldinger å sende at implementasjon av elektroniske løsninger ikke vil være kostnadsbesparende totalt sett. Etter vår oppfatning bør web-skjema ha et intuitivt og enkelt brukergrensesnitt, slik at terskelen blir så lav at også brukere med få meldinger ønsker å benytte løsningene.

Vi tar ikke her nærmere stilling til punkt 7.2.2., Altinn som knutepunkt, men vil peke på behovet for å benytte felles tekniske løsninger. Næringslivet er en mangeartet gruppe, og består av aktører med svært forskjellige utgangspunkt, både med hensyn til kunnskapsnivå og til tekniske investeringer. Det er derfor viktig at løsninger i størst mulig grad baserer seg på kjent og utbredt teknologi/metode, og at næringslivet blir del i prosessen knyttet til teknologiske valg. Det er viktig at løsninger ikke fokuseres ensidig på en enkelt sektors behov, men ivaretar ulike sektorer. Næringslivets utfordringer kan i stor grad sammenlignes med helsesektoren, der det er gjennomført et vesentlig standardiseringsarbeid. Det vises særlig til rammeavtale for felles PKI-løsning for helsesektoren og trygdeetaten, som Rikstrygdeverket har inngått på oppdrag fra Helsedepartementet. Videre gjelder det arbeid som er gjort eksempel ved valg av standarder, datatyper og informasjonselementer ved elektronisk samhandling. Det bør ikke benyttes sektorspesifikke standarder, som kan medføre at en aktør må implementere samme type informasjon på ulik måte avhengig av hvilken sektor informasjonen skal sendes til. Blant annet kan det virke forvirrende at det i dag eksisterer flere metadatabaser.

Rikstrygdeverket er videre av den oppfatning at man bør arbeide videre med å standardisere opplysninger om hva som innrapporteres, fortrinnsvis gjennom en ytterligere utvidelse og standardisering av Oppgaveregisterets metadatabase. Vi har gode erfaringer med Oppgaveregisteret så langt, og ser på registeret som en viktig samarbeidspartner i arbeidet med å redusere næringslivets oppgaveplikt. Vi er allikevel bekymret for om Oppgaveregisteret er gitt de virkemidlene som er nødvendige for å oppnå den nødvendige standardisering. Erfaring så langt tilsier at en slik standardisering forutsetter en viss grad av tvang.

Næringslivets engasjement er viktig både for å skape tillit til utviklingen av nye løsninger, men også for å sikre at flest mulig benytter seg av elektroniske løsninger. Næringslivet bør derfor være aktivt involvert i valget av hvilke oppgaveplikter som bør legges til rette for elektronisk innrapportering.

Nærings- og handelsdepartementet ønsker videre tilbakemelding på spørsmålet om hvordan man bedre kan måle utviklingen på området for elektronisk innrapportering. Dette er et vanskelig spørsmål. En mulighet, slik Rikstrygdeverket ser det, er å ta utgangspunkt i opprinnelige tidsestimater for papirskjemaer, og sammenholde disse med tidsestimater basert på elektroniske løsninger. Dette vil kunne gi en måling av den reelle tidsbesparelsen man har oppnådd gjennom elektroniske løsninger. På den annen side viser erfaring at næringslivets opplevelse av elektroniske løsninger ikke kan måles gjennom klokkestudier. For eksempel oppleves ofte det å slippe konvolutt og frimerke å være en større lettelse enn den tidsbruk og utgifter skulle tilsi. På samme måte vil muligheten til å levere en oppgaveplikt via web-skjema kunne oppleves som en oppgaveforenkling, selv om en elektronisk utgave av

skjemaet reelt sett kan være en økning av oppgaveplikten ved at det stilles strengere krav til syntaks og bruk av kodeverk.

Vi ønsker i denne forbindelse å peke på at gevinster ved elektronisk innrapportering ofte først realiseres en tid etter at nødvendig utvikling og investering er foretatt. Dette skaper særlige utfordringer med hensyn til måling av næringslivets oppgavebyrde.

Rikstrygdeverket har ingen særlige kommentarer til spørsmålet om statlig informasjon på nett, og er i hovedtrekk enig i rapportens punkt 7.2.1.

Statusrapport

Trygdeetaten har flere elektroniske innrapporteringsløsninger i dag, og er også i ferd med å utvikle nye løsninger.

1. Dagens løsninger

Dagens løsninger kan deles i to grupper etter oppgavepliktige – næringsdrivende slik Oppgaveregisteret ser det, og behandlere slik som leger og apoteker.

For næringslivet eksisterer det i dag tilbud om elektronisk innrapportering til Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret via uttrekk fra lønns- og personalsystem. 30% av alle arbeidsforhold rapporteres i dag elektronisk. Innrapportering skjer ved at fil generert av lønns- og personalsystem sendes til Rikstrygdeverket over linje eller på diskett.

For behandlere eksisterer det flere innrapporteringsløsninger, og disse knyttes først og fremst til oppgjør av refusjoner. Trygdeetaten forvalter i dag flere systemer for lokal kontroll av enkelt-/samleregninger fra tjenesteytere. Kontrollsystemene er FoxPro-basert og sørger samtidig for månedlig elektronisk innsending av kravene om oppgjør i EDIFACT-format til RTVs elektroniske mottak. Mottaket ruter kravene videre til angitt oppgjørskontor (ett i hvert fylke). De aktuelle tjenesteyterne er

- offentlige poliklinikker (systemet POLK)
- private laboratorier/røntgeninstitutt (systemet LABRØNK)
- ortopediske verksteder (systemet ORTOK)
- bandasjister (systemet APOK).

Trygdeetaten har videre utviklet løsning for elektronisk innsending av sykemeldingsattest og legeerklæring fra leger. Meldingene sendes via det åpne nettet (SMTP e-post). Løsningen er basert på at meldingene er krypterte og signerte ved bruk av egen PKI-løsning og tiltrodd tredjepart. Rikstrygdeverket har inngått en rammeavtale med leverandør om etablering av PKI-tjenester i Helsesektoren. Meldingenes formkrav bygger på standarder som er godkjent av Kompetansesenteret for IT i helsesektoren (KITH). Det har vært viktig for Rikstrygdeverket å benytte KITH i arbeidet med meldingsutvikling og – dokumentasjon. Derved ivaretas bruk av en omforent standard og dette kan medvirke til å redusere risiko for proprietære løsninger som hindrer utbredelse av elektronisk samhandling

2. Løsninger under utvikling

Trygdeetaten er pr i dag i ferd med å utvikle/planlegge utvikling av følgende løsninger for elektronisk innrapportering.

Det er utviklet en web-løsning for innsending av filer fra lønns- og personalsystem. Denne baseres på passord/brukernavn, og er i dag i pilot. Løsningen gir arbeidsgivere som ikke leverer meldinger fra lønns- og personalsystem muligheten til å fylle ut, og elektronisk sende inn, melding til Aa-registeret.

Rikstrygdeverket har gitt tillatelse til at meldingsblanketten vedrørende yrkesskade kan implementeres i lønns- og personalsystemer. Kravet er at utfylt blankett skal ha lik layout og design som den fortrykte RTV-blanketten. Videre må utfyller signere meldingen for hånd, og selv skrive ut alle kopier og sende disse til de ulike parter som skal ha denne.

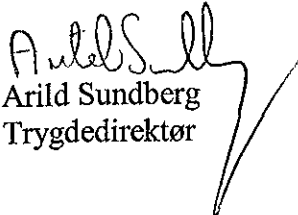
Etaten har hatt en gjennomgang av de fortrykte RTV-blankettene, og søker å legge flest mulig tilgjengelige på trygdeetatens hjemmesider. Her kan den enkelte bruker laste ned skjemaet, fylle det for hånd, eller på skjerm, skrive ut skjemaet, signere for hånd, og sende til trygdekontoret. I mangel av sikker elektronisk kommunikasjonsløsning med den enkelte bruker, er det fremdeles påkrevet med fysisk signatur. I et fremtidig scenario kan man tenke seg at hver enkelt har et smartkort, eller en sikkerhetsløsning, som gjør at personsensitive opplysninger kan sendes kryptert og elektronisk signert over internett. I påvente av dette, kan slik elektronisk samhandling kun foregå med aktører som har en PKI-løsning med sertifikater og der tiltrodd tredjepart inngår som del av samhandlingen.

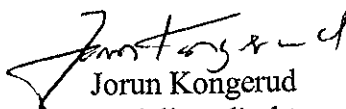
APOK-løsningen (se ovenfor) vil fra 01.01.2004 også gi apotekene mulighet til å sende inn regninger elektronisk. I motsetning til bandasjistene skal apotekenes regninger oversendes i XML-format.

Status –eNorge 2005

Nærings- og handelsdepartementet ønsker videre status i arbeidet med å nå målene fastlagt i eNorge 2005. Slik Rikstrygdeverket ser det, vises det her til tiltak 5.3.1 – 5.3.3 i eNorge-planen. For eksisterende oppgaveplikter på Oppgaveregisterets område har vi oppfylt krav til bruk av metadatabasen for eksisterende elektroniske innrapporteringsløsninger. Trygdeetaten jobber aktivt med å etablere nye elektroniske løsninger for næringslivet, men det er pr i dag ikke mulig å nærmere angi når disse er ferdigstilt. Det legges til grunn at nye innrapporteringsløsninger skal basere seg på metadata fra Oppgaveregisteret.

Med hilsen

Arild Sundberg
Trygdedirektør

Jorun Kongerud
Avdelingsdirektør